FACULTATEA MEDICINĂ I

PROGRAMUL DE STUDII MEDICINĂ

CATEDRA DE LIMBA ROMÂNĂ ȘI TERMINOLOGIE MEDICALĂ

APROBAT
la ședința Comisiei de Asigurare a Calității și Evaluării Curriculare Facultatea Medicină I
Proces verbal Nr. 1 din 16.09.21
Președinte, dr. șt. med., conf. univ.
Suman Serghei _____

APROBAT
la ședința Consiliului Facultății Medicină I
Proces verbal Nr. 1 din 21.09.21
Decanul Facultății Medicină I,
dr. șt. med., conf. univ.
Plăcintă Gheorghe _____

APROBAT
la ședința Catedrei de limba română și terminologi medicală
Proces verbal Nr. 2 din 10.09.2021
Șef catedră, dr. în pedagogie, conf. univ.
Chiriac Argentina _____

CURRICULUM

DISCIPLINA: **Terminologie medicală contemporană funcțională**

Studii integrate/ Ciclul I, Licență
Tipul cursului: **Disciplină opțională**

Curriculum elaborat de colectivul de autori:

Chiriac Argentina, dr. în pedagogie, conf. univ.
Trebeș Tatiana, dr. în filologie, lector univ.
Bălici Nadejda, asist. univ.
Lopatiuc Alina, asist. univ.
Driga Ina, asist. univ.
Ciubotaru Galina, asist. univ.

Chișinău, 2021

I. PRELIMINARII

Cursul opțional *Terminologie medicală contemporană funcțională* pentru studenții autohtoni la Universitatea de Stat de Medicină şi Farmacie „Nicolae Testemiţanu” este o disciplină care aprofundează cunoștințele de terminologie medicală. Cunoașterea limbii române și a terminologiei medicale de către studenţi reprezintă o necesitate imperioasă în cadrul procesului de formare profesională, contribuind la dezvoltarea competențelor de comunicare scrisă și orală, utilizând limbajul specializat, necesitate condiționată de rolul cunoașterii limbii în asigurarea comunicării fluente, redactării, exprimării și prezentării corecte a discursurilor. Formarea competențelor de comunicare a studenților medicinişti în limbă română are drept scop apropierea de conținuturile socioculturale în procesul de studiu, ceea ce le oferă studenților atât repere cognitive, științifice, lingvistice, cât și abilități ce asigură receptarea mesajelor scrise și orale în diverse situații de comunicare. Această disciplină oferă oportunități de dezvoltare pentru diverse stiluri de învățare (cognitiv: global, analitic; auditiv; vizual) și formează o viziune de ansamblu asupra principalelor definiții și înțelesuri ale comunicării științifice. Cursul opțional *Terminologie medicală contemporană funcțională* presupune o abordare detaliată teoretico-practică a limbajului medical specializat din limba română, prin formarea unui sistem de competențe profesionale necesare și suficiente pentru realizarea activității științifice și nu numai.

Misiunea curriculumului (scopul) în formarea profesională

Disciplina *Terminologie medicală contemporană funcțională* are ca scop contribuția la învățarea limbii române corecte prin achiziționarea de acte comunicative, cunoașterea elementelor de stilistică, lexic, traducere și morfosintaxă, care facilitează expunerea coerentă a discursurilor științifice.

- Limba de predare a disciplinei: română;
- Beneficiari: studenții anului I, Facultatea de Medicină I.

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei		**G.01.A.008.3**	
Denumirea disciplinei		Terminologie medicală contemporană funcțională	
Responsabil (i) de disciplină		Chiriac Argentina, Trebeș Tatiana, Lopatiuc Alina, Bâlici Nadejda, Driga Ina, Ciubotaru Galina	
Anul	**I**	Semestrul	**I**
Numărul de ore total, inclusiv:			**30**
Curs	**10**	Lucrări practice/ de laborator	**0**
Seminare	**10**	Lucrul individual	**10**
Forma de evaluare	**E**	Numărul de credite	**1**

III. OBIECTIVELE DE FORMARE ÎN CADRUL DISCIPLINEI

La finele studierii disciplinei studentul va fi capabil:

- ***la nivel de cunoaștere și înțelegere:***

- să argumenteze necesitatea şi importanţa iniţierii unui asemenea studiu (formarea motivaţiei);
- să înţeleagă, să posede cunoştinţe de gramatică, stilistică, morfosintaxă, cunoştinţe uzuale şi cunoştinţe de terminologie medicală în limba română;
- să promoveze deprinderi educaţionale și științifice, să deosebească valoarea de nonvaloare, să propage respectul faţă de limba română, explorând-o ca limbă de acumulare de noi informaţii (terminologie medicală), aspect indispensabil formării personalităţii medicului;
- să educe principii de toleranţă sănătoasă, a înţelegerii şi respectului faţă de popoarele conlocuitoare;
- să fie capabil să asculte, să discute, să prezinte, să respingă şi să justifice ceea ce gândeşte;
- să-şi asume responsabilităţi pentru autoinstruire şi să-şi cultive abilităţi de învăţare continuă.

- ***la nivel de aplicare:***
- să argumenteze necesitatea studierii cursului *Terminologie medicală contemporană funcțională*, creând un climat psihologic favorabil şi prevenind eventualele blocaje;
- să promoveze un studiu de diagnosticare: însuşirea materiei nu este un control, rezultatele individuale în posedarea limbii române şi terminologiei medicale vor servi la analize etimologice, morfologice, lexicale, la formarea unei axe lingvistico-terminologice, la autoafirmare;
- să compare terminologia medicală standard (internaţională) cu terminologia medicală autohtonă, identificând avantajele şi dezavantajele terminologiilor;
- să clasifice informaţiile acumulate la cursuri în informaţii de bază (minimum lexical obligatoriu) şi informaţii suplimentare, să sistematizeze informaţia;
- să exerseze prezentarea discursurilor în limba română – exersarea indică o treaptă calitativ superioară în însuşirea unei limbi şi este un aspect indispensabil procesului de comunicare maternă, informaţia concentrează la maximum atenţia

- ***la nivel de integrare:***
- să înveţe să ştie, să cunoască realitatea trecută, prezentă sau virtuală; să înveţe a învăţa în permanenţă, să se apropie în mod autonom de valorile culturale;
- să înveţe să acţioneze ajungând la o competenţă pragmatică în medicină (ca domeniu de activitate);
- să înveţe să facă faţă diverselor şi complexelor situaţii social-profesionale: niveluri de comunicare: medic - pacient; medic - medic; medic - mapamond, cât și în comunicarea științifică;
- să înveţe să pună în valoare personalitatea, să se perfecţioneze continuu acumulând cunoştinţe medicale, promovând un status etico-moral al medicului prin obiectivitate, nepărtinire, probitate, universalitate şi înalt profesionalism;
- să trăiască valorile culturale, profesionale, socio-economice, să le promoveze, dar şi să le amplifice prin propriile acte de investigaţie;
- să determine obiectivele sociale ale medicinei, apreciind menirea medicinei din perspectiva dezvoltării socio-economice;
- să aprecieze importanţa cunoştinţelor asimilate la USMF „Nicolae Testemiţanu” în exercitarea nemijlocită a profesiunii de medic;

- să aprecieze situaţia medicinei în Republica Moldova, corelând-o la medicina universală.

IV. CONDIŢIONĂRI ŞI EXIGENŢE PREALABILE

Terminologie medicală contemporană funcțională în grupele de studenți autohtoni este o disciplină care formează abilităţi de comunicare științifică, de redactare, exprimare, prezentare și traducere a discursurilor medicale specializate.

V. TEMATICA ŞI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Cursuri (prelegeri), lucrări practice/ lucrări de laborator/seminare și lucru individual

Nr. d/o	TEMA	Numărul de ore		
		Prelegeri	Lucrări practice	Lucru individual
1.	Limbaj medical românesc în sincronie şi diacronie	2	2	2
2.	Comunicarea ştiinţifică şi cultura ştiinţifică	2	2	2
3.	Provocări și dificultăți în traducerea textelor medicale în limba română	2	2	2
4.	Aspecte de stil în textul medical (greșeli de stil)	2	2	2
5.	Discursul public medical	2	2	2
Total		**10**	**10**	**10**

VI. OBIECTIVE DE REFERINŢĂ ŞI UNITĂŢI DE CONŢINUT

Obiective	Unităţi de conţinut
Modulul I. Limbaj medical românesc în sincronie şi diacronie	
1. să definească noţiunea de limbaj specializat; 2. să identifice trăsăturile specifice limbajului medical; 3. să se familiarizeze cu modalităţile de constituire a limbajului specializat; 4. să analizeze etapele de evoluţie a limbajului medical românesc în plan sincronic şi diacronic; 5. să aplice cunoştinţele dobândite în activităţile practice.	1. Limbaj medical românesc în sincronie şi diacronie
Modulul II. Comunicarea ştiinţifică şi cultura ştiinţifică	
1. să-și formeze o viziune de ansamblu asupra principalelor definiții și înțelesuri ale comunicării științifice; 2. să se familiarizeze cu etapele de evoluție a comunicării științifice; 3. să identifice și să utilizeze limbajul,	1. Comunicarea ştiinţifică şi cultura ştiinţifică

Obiective	Unităţi de conţinut
metodologiile și cunoștințele din domeniul științelor comunicării; 4. să utilizeze instrumente de analiză și interpretare specifice științelor comunicării; 5. să dezvolte coerența și rigurozitatea de gândire și acțiune în domeniul specific al comunicării științifice.	
Modulul III. Provocări și dificultăți în traducerea textelor medicale în limba română	
1. să definească noțiunea de traducere; 2. să cunoască diferențele dintre traducerea legalizată și traducerea autorizată; 3. să se familiarizeze cu categoriile de traducere (directă / indirectă); 4. să identifice problemele de traducere (pragmatice, lexicale, culturale, lingvistice); 5. să realizeze traducerea unui text medical, ținând cont de tipul, categoria de traducere și problemele de traducere.	1. Provocări și dificultăți în traducerea textelor medicale în limba română
Modulul IV. Aspecte de stil în textul medical (greșeli de stil)	
1. să definească stilistica ca parte componentă a științelor limbajului; 2. să stabilească particularitățile stilului științific, specific limbajului medical, grupate în patru nivele: fonetic, morfologic, sintactic și lexical; 3. să identifice construcțiile pleonastice și tautologice din textele analizate și din comunicarea orală; 4. să diferențieze și să cunoască tipurile de calcuri lingvistice și cacofonii; 5. să se exprime corect și nuanțat, evitând greșelile de limbă.	1. Aspecte de stil în textul medical (greșeli de stil)
Modulul V. Discursul public medical	
1. să definească noțiunea de discurs; 2. să identifice particularitățile specifice discursului medical; 3. să analizeze părțile componente ale unui discurs public; 4. să stabilească regulile de susținere a unui discurs în public; 5. să elaboreze un discurs public respectând normele de redactare, exprimare și prezentare.	1. Discursul public medical

VII. COMPETENȚE PROFESIONALE (SPECIFICE (CS) ȘI TRANSVERSALE (CT)) ŞI FINALITĂŢI DE STUDIU

COMPETENȚE PROFESIONALE

CP1. Executarea responsabilă a sarcinilor profesionale cu aplicarea valorilor și normelor eticii profesionale, precum și prevederilor legislației în vigoare.
CP2. Integrarea interdisciplinară a activității medicului în echipă cu utilizarea eficientă a tuturor resurselor.
CP3. Efectuarea cercetărilor științifice în domeniul sănătății și în alte ramuri ale științei.
CP4. Promovarea și asigurarea prestigiului profesiei de medic și ridicarea nivelului profesional.

COMPETENȚE TRANSVERSALE

CT1. Autonomie și responsabilitate în activitate.
CT2. Comunicarea eficientă și abilități digitale.
CT3. Realizarea abilităților de interacțiune și responsabilitate socială.
CT4. Dezvoltare personală și profesională.

VIII. LUCRUL INDIVIDUAL AL STUDENTULUI

Nr.	Produsul preconizat	Strategii de realizare	Criterii de evaluare	Termen de realizare
1.	Elaborarea textelor științifice în limbaj de popularizare	Lucru cu bibliografia, selectarea surselor de informație, alegerea subiectului și elaborarea textului științific conform normelor de redactare și exprimare.	Capacitatea de structurare a informației selectate, modul de exprimare, corectitudinea gramaticală, coerența și coeziunea.	Pe parcursul semestrului
2.	Recenzia (avizul) unui articol științific medical	Explorarea literaturii de specialitate, selectarea unui articol concludent, analizarea detaliată și structurarea ideilor într-un mod coerent.	Capacitatea de selectare a articolului, exprimarea logică a ideilor, corectitudinea gramaticală, coerența și coeziunea.	Pe parcursul semestrului
3.	Elaborarea unui glosar de termeni medicali științifici și populari	Capacitatea de selectare a termenilor, capacitatea de a lucra cu dicționarele de specialitate.	Calitatea sistematizării și analizei termenilor	Pe parcursul semestrului
4.	Selectarea greșelilor de stil din literatura de specialitate (medicală)	Capacitatea de a identifica greșeli de stil din literatura de specialitate și corectarea lor.	Calitatea de selectare a greșelilor de stil, corectitudinea gramaticală.	Pe parcursul semestrului

5.	Elaborarea și prezentarea publică a unui discurs științific medical	Capacitatea de elaborare a unui discurs conform normelor (alegerea subiectului, analizarea bibliografiei, selectarea materialelor și surselor de literatură, stabilirea obiectivelor etc.)	Modalitatea de exprimare orală, de prezentare publică, ținută și coerență.	Pe parcursul semestrului

IX. SUGESTII METODOLOGICE DE PREDARE-ÎNVĂŢARE-EVALUARE

- ***Metode de predare și învățare utilizate***

Catedra de limba română şi terminologie medicală consideră indispensabilă modernizarea procesului de predare / învăţare a cursului opțional în pregătirea viitorilor specialişti. Dualitatea spectrului de comunicare / însuşire a terminologiei medicale solicită implementări de noi metode, tehnici și procedee de lucru. Studierea terminologiei presupune acumularea de noi cunoştinţe de limbă română prin studierea literaturii de specialitate, analiza termenilor noi, investigare suplimentară, argumentare etc.

Pentru a acoperi obiectivele trasate, profesorii utilizează următoarele **metode tradiționale:** *Expunerea; Conversația catihetică (de verificare); Conversația euristică; Lectura; Exercițiul; Fișele individuale; Lucrul cu manualul*; **și metode moderne:** *Metoda dezbaterilor; Metoda studiului de caz; Jocul de rol (dialogul); Exercițiul audio; Metode de stimulare a creativității (brainstormingul, clusteringul, cubul); Prezentări Power Point*, care sunt eficiente în acumularea de noi cunoștințe în terminologie medicală și farmaceutică.

- ***Strategii/tehnologii didactice aplicate***

Curriculumul disciplinei opționale *Terminologie medicală contemporană funcțională* pune accentul pe cultivarea valorilor interculturale, a motivaţiei cognitive şi a interesului pentru cunoaştere, pe dezvoltarea creativităţii, formarea competenţelor lingvistice şi de terminologie medicale. În funcţie de obiectivul lecţiilor) sunt implementate:

Metode informativ-participative: experimentul (de redescoperire, aplicativ, demonstrativ), prelegerea-dezbatere, observaţia, excursia, dialogul, conversația, cubul, mozaicul, fișe de lucru (fișe pentru dobândirea cunoștintelor, fișe de exerciții și fișe de control, fișe de dezvoltare).

Metode informativ-neparticipative: prelegerea, explicaţia, expunerea.

Metode formativ-participative: învăţarea prin acţiune, învăţarea prin cercetare, învăţarea prin descoperire, experimentul, studiul de caz, problematizarea, interviul.

Metode formativ-neparticipative: exerciţiul, instruirea programată, algoritmizarea.

- ***Metode de evaluare***

Curentă*:* Control frontal sau/și individual, care se realizează prin:

(a) aplicarea testelor docimologice;
(b) rezolvarea exercițiilor;
(c) lucrări de control.

Finală: examen

Nota finală se va alcătui din nota medie anuală – 3 note (2 teste și lucrul individual, cota parte 0.5), nota de la examen (cota parte 0.5).

Nota medie anuală și notele tuturor etapelor de examinare finală (test scris, test oral) vor fi exprimate în numere conform scalei de notare (conform tabelului), iar nota finală obținută va fi exprimată în număr cu două zecimale, care va fi trecută în carnetul de note.

Modalitatea de rotunjire a notelor la etapele de evaluare

Grila notelor intermediare (media anuală, notele de la etapele examenului)	Sistemul de notare național	Echivalent ECTS
1,00-3,00	**2**	**F**
3,01-4,99	**4**	**FX**
5,00	**5**	**E**
5,01-5,50	**5,5**	
5,51-6,0	**6**	
6,01-6,50	**6,5**	**D**
6,51-7,00	**7**	
7,01-7,50	**7,5**	**C**
7,51-8,00	**8**	
8,01-8,50	**8,5**	**B**
8,51-8,00	**9**	
9,01-9,50	**9,5**	**A**
9,51-10,0	**10**	

Neprezentarea la examen fără motive întemeiate se înregistrează ca "absent" și se echivalează cu calificativul 0 (zero). Studentul are dreptul la 2 susțineri repetate ale examenului nepromovat.

X. BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ:

A. Obligatorie:

1. Bidu-Vrânceanu A. Terminologie și terminologii. București: Editura Universității din București, 2012.
2. Borţun D. Semiotică. Limbaj şi comunicare: Bucureşti, 2001.
3. Gherasim A. Discurs specializat – lexic și gramatică de bază. Chișinău: Tipografia Centrală USM, 2014.
4. Dale Carnegie. Cum sa vorbim in public: Editura Curtea Veche, 2000.
5. Păus V.A. Comunicare interetnică si interculturală. Bucuresti: Ars Docendi, 2010.

B. Suplimentară

1. Berghammer G. Translation and the language(s) of medicine: Keys to producing a successful German-English translation //The Journal of the European Medical Writers Association, Vol. 15, No. 2, 2006.
2. Caluschil C. O nouă frontieră: comunicarea directă. Iaşi: Polirom, 2006.
3. Chelcea S., Ivan L., Chelcea A. Comunicarea nonverbală. Gesturile și Postura. Bucuresti: Comunicare.ro, 2005.
4. Collett P. Cartea gesturilor europene. Bucureşti: Editura Trei, 2006.
5. Corin Ch. Inainte de discurs, Sustinerea discursului, Discursul public: http://www.markmedia.ro/article_show.php?g_id=267.
6. Cozma T (coord.). O nouă provocare pentru educație: interculturalitatea. Polirom, 2001.
7. Druță I. Dinamica terminologiei românești sub impactul traducerii. Chișinău: Centrul Editorial Poligrafic al USM, 2013.
8. Hofstede G. Managementul structurilor multiculturale, Bucuresti: Editura Economică, 1996.
9. Lewis R. D. The Cultural Imperative. Global Trends in the 21st Century, Yamouth: Intercultural Press. Inc. 2003.
10. Lustig M. W. & Koester J. Intercultural Competence: Interpersonal Communication Across Cultures, 5th Edition. Pearson, 2006.
11. Martin J. N., Thomas K. Intercultural Communication in Contexts, 4th edition, Boston, McGraw-Hill, 2007.
12. Neuliep J. Intercultural communication: A contextual approach, Boston, MA: Houghton Mifflin, 2000.
13. Pease A. Limbajul trupului. Cum pot fi citite gândurile altora din gesturile lor. Bucureşti: Editura Polimark, 2002.
14. Râmbu N. Comunicare interculturală, în vol. Comunicare social și relații publice, volumul VI, coord. Prof. dr. Petru Bejan, Editura Universității "Al. I. Cuza". Iasi, 2010.
15. Segalen M. Etnologie. Concepte și arii culturale. Timişoara: Editura Amarcord, 2002.
16. Șerbănescu A. Cum gândesc și cum vorbesc ceilalți. Prin labirintul culturilor. Iaşi: Editura Polirom, 2007.
17. Șeremet A. Particularităţi de traducere a textului medical din limba italiană în limbile română şi engleză // Analele științifice ale USM. științe socioumanistice, vol.1, 2013, pag. 162-164.

18. Ursu N. Formarea terminologiei științifice românești. București: Editura științifică, 1962.

19. William D. Manual de dezbateri academice: comunicare, retorica, oratorie, Polirom, 2002.

20. Zaiț D. Management intercultural, Bucureşti: Editura Economică, 2002.